

Ванченко Петро Захарович

Біографія

Петро ВАНЧЕНКО

Ванченко (Івашенко) Петро Захарович народився 1898 року в с.Жуки на Полтавщині в сім'ї селянина-бідняка. Освіта середня. Належав до літературної організації.

Автор збірок оповідань та повістей "Жива реклама", "Мужність" (1928), "Обов'язок", "Три пальці" (1929), "Клопіт цирульника Еміля Термана", "Повість без назви" (1930), "Онопрій Кудь" (1933).

Арештований 6 грудня 1934 року Полтавським міським відділом НКВС УРСР Слідство велося Харківським обласним управлінням НКВС.

Ванченкові інкримінувалося членство в "терористичній організації, яка намічала вчинити ряд терористичних акцій над вождями партії та уряду". Під час допитів визнав свою вину, але в заяві на ім'я оперуповноваженого Харківського обласного управління НКВС Бордона написав, що "не був здатний на практичне здійснення теракту." А на пізніших допитах стверджував: "Переконань терористичних у мене не було. Я не вірив у можливість здійснення акту".

4 січня 1935 року Бордон виніс постанову щодо твору П.Ванченка "Оповідання про гніду кобилу". Цей твір опублікований ще 1929 року в журналі "Червоний шлях", номер якого було долучено до справи як речовий доказ. Того ж дня Бордон допитав Ванченка у зв'язку з цим твором: у ньому вбачав "злісний пасквіль на Радянську владу".

Ось характерний фрагмент цього допиту

"— Ви визнаєте, що під виглядом "гнідої кобили" хотіли показати широкому читачеві Україну, яку "експлуатують", з якої "знущаються" і яку врешті-решт замучили; кучер Самсон, в особі якого ви подайте представника пролетаріату, знущається з України до смерті?

— Ні, не визнаю."

За вироком закритого судового засідання виїзної сесії Військової колегії Верховного Суду СРСР, що відбулося 27-28 березня 1935 року в Києві, П.Ванченко за "участь у контрреволюційній підпільній боротьбистській організації, що мала за мету повалення Радянської влади на Україні, відрив її від Радянського Союзу і створення незалежної української буржуазної держави" разом із іншими обвинуваченими (зокрема, письменниками М.Кулішем, Г.Епіком, В.Підмогильним, Є.Плужником, А.Пановим, В.Поліщуком, Г.Майфетом, О.Ковінською, В.Штангеем, В.Вражливым) засуджений на 10 років позбавлення волі з конфіскацією належного йому майна. Направлений в Біломорсько-Балтійський табір НКВС СРСР

Даних про його подальшу долю немає.

Петро Ванченко реабілітований посмертно.

Іван Ільєнко

ЛУ 24 (4433) 13.06.1991